

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Національний університет
«Одеська юридична академія»
ГО «Південно-український центр гендерних проблем»

**«СУЧАСНІ ПОЛІТИЧНІ ПРОЦЕСИ:
ГЛОБАЛЬНИЙ ТА НАЦІОНАЛЬНИЙ ВИМІРИ»**

**«MODERN POLITICAL PROCESSES: GLOBAL AND
NATIONAL DIMENSIONS»**

МАТЕРІАЛИ IV МІЖНАРОДНОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ
ІНТЕРНЕТ-КОНФЕРЕНЦІЇ
6 – 7 березня 2025 р.

м. Одеса

УДК 323.2+327(043.2)

За загальною редакцією президента Національного університету «Одеська юридична академія», доктора юридичних наук, професора, академіка Національної академії правових наук України, академіка Національної академії педагогічних наук України **С.В. Ківалова**.

Сучасні політичні процеси: глобальний та національний виміри: матеріали IV Міжнародної науково-практичної інтернет-конференції (м. Одеса, 6-7 березня 2025 р.) /за заг. ред. С. В. Ківалова. Одеса, 2025. 224 с.

Modern political processes: global and national dimensions : proceedings of the 4th International scientific and practical internet conference (Odesa, March 6-7, 2025) / Ed. S.V. Kivalov. Odesa, 2025. 224 p.

Матеріали видано в авторській редакції. Повну відповідальність за достовірність та якість поданого матеріалу несуть учасники конференції.

ЗМІСТ:

I СЕКЦІЯ: МЕТОДОЛОГІЧНІ ПАРАДИГМИ І КОНЦЕПТИ ПОЛІТИЧНОЇ І ЮРИДИЧНОЇ НАУКИ: ЕВОЛЮЦІЯ ТА СУЧАСНИЙ СТАН

Ovcharenko S. (Switzerland, Geneva) The Crisis of the Humanitarian Foundations of UN Political Activity	8
Скрипнюк О. (Київ) Авторитарний політичний режим у парадигмі конституціоналізму	13
Вітман К., Дудченко В. (Одеса) Законодавче регулювання етнонаціональної політики Франції	18
Мамонтова Е. (Одеса) Фірмовий стиль як складова візуальної політики держави	22
Балан С. (Київ) Інформаційна держава у світлі сучасних викликів	26
Кормич А., Косов О. (Одеса) Просування обізнаності суспільства щодо цифровізації управління інструментами публічного дискурсу	29
Бринюк К. (Одеса) Гендерні виміри управлінської комунікації: наслідки бінарного підходу в політичному дискурсі (на прикладі політики Д. Трампа).....	32
Кравець Г. (Одеса) Політична наука та цифрова епоха: нові парадигми в аналізі політичних процесів.....	35
Поляков А. (Одеса) Рецепція поняття постколоніалізму в українській науковій літературі	39
Гордієнко М. (Яготин) Соціальні девіації влади в алгоритмі інформаційної доби.....	44
Маїлунц А. (Одеса) Тлумачення міжнародних звичаїв міжнародними судами з посиланням на принцип необхідності.....	51
Саліхов А. (Одеса) Європейська інтеграція України: вплив на стратегії та результати Президентських виборчих кампаній	55

II СЕКЦІЯ: БАГАТОРІВНЕВЕ УПРАВЛІННЯ ТРАНСФОРМАЦІЙНИМИ ПРОЦЕСАМИ

Dvornichenko D., (United Kingdom, Oxford) Women's Participation in Politics in Georgia, Moldova, and Ukraine	60
Наумкіна С., Уцеховський М. (Одеса) Сучасний інститут громадянського любіювання в Україні	66
Краснопольська Т., Железков А. (Одеса) Досвід та сучасні кейси олігархічного впливу на політичні інститути.....	69

Ганна Кравець, кандидат політичних наук,

Головний спеціаліст відділу управління персоналом

Господарський суд Одеської області

Політична наука та цифрова епоха: нові парадигми в аналізі політичних процесів

У сучасну цифрову епоху політична наука стикається з новими викликами та можливостями, що вимагають вдосконалення підходів до аналізу політичних процесів. Цифрові трансформації впливають на всі аспекти політичного життя: від комунікації між владою та громадянами до процесів прийняття рішень та забезпечення національної безпеки. Цифровізація політики трансформує методи аналізу політичних процесів, зокрема, через використання великих даних, алгоритмічного прогнозування, соціальних мереж і автоматизованої обробки текстів. Тож розглянемо сучасні пріоритетні напрями дослідження політичних процесів в контексті цифрової трансформації, їхні переваги та виклики.

Адже цифрові трансформації суттєво змінюють методологію аналізу політичних процесів. Політологія більше не може спиратися лише на традиційні підходи, оскільки цифрові технології впливають на всі рівні політичної взаємодії – від громадської участі до функціонування державних інституцій.

Сучасні дослідники політичних процесів зосереджують увагу на напрямках, що враховують як технічні, так і соціальні аспекти цифровізації. Основні з цих напрямів можна охарактеризувати наступним чином: електронна демократія (e-democracy) як нова парадигма, що передбачає активне використання цифрових технологій для посилення участі громадськості в управлінні державою (2). Соціальні мережі, онлайн-референдуми та цифрові платформи для обговорення політичних питань змінюють форми політичної участі та комунікації між громадянами й владою.

Як зазначає Л.І. Кормич, важливими складовими інституційно-правового механізму електронної демократії є електронний уряд, електронні послуги та цифрові трансформації, які сприяють сервісно-орієнтованому публічному управлінню та підвищенню безпеки суспільства (1,180).

Концепція електронного уряду (e-government) трансформує традиційні механізми публічного управління. Вона сприяє підвищенню ефективності державного апарату, покращенню доступу до адміністративних послуг та зменшенню бюрократичних бар'єрів. Водночас це створює нові виклики, зокрема, щодо безпеки даних та цифрової нерівності.

Перехід до сервісно-орієнтованого підходу в публічному управлінні з використанням електронних послуг (e-services) означає, що держава більше фокусується на наданні якісних електронних послуг громадянам та бізнесу. Це змінює роль державних інституцій – вони стають більш клієнтоорієнтованими та взаємодіють з громадянами через цифрові платформи.

Розвиток цифрових технологій приносить не лише переваги, а й виклики, зокрема у сфері кібербезпеки. Захист персональних даних, протидія цифровим загрозам та забезпечення стійкості державних систем є ключовими завданнями сучасного публічного управління. Цифровізація створює нові загрози для національної безпеки, пов'язані з кіберзлочинністю, інформаційними війнами та вразливістю критичної інфраструктури. Це обумовлює необхідність розробки ефективних інституційно-правових механізмів для протидії цим загрозам та забезпечення стабільності суспільства (1,181).

М.Г. Хаустова наголошує, що у сучасному світі сформувалася нова реальність, яка змушує уряди країн впроваджувати політику системної цифрової економіки через цифрову трансформацію. Це досягається шляхом удосконалення національного законодавства, а також розробкою й реалізацією масштабних державних стратегій, проєктів і програм, зокрема, через повне переведення сфери публічного управління на цифрові технології (3, с.211).

Нові технології змінюють традиційні підходи до дослідження політики. Великі дані (англ. Big Data), машинне навчання та алгоритми прогнозування

політичних процесів відкривають нові можливості для аналізу, але водночас ставлять питання про етичні аспекти використання цифрових даних.

Таким чином, цифрова епоха змінює не лише політичні процеси, а й способи їхнього аналізу, що вимагає нових підходів у політичній науці. Дослідження цифрових політичних процесів потребує використання міждисциплінарних методів, що поєднують традиційні політологічні підходи з інструментами аналізу великих даних, мережевого аналізу та кібернетики. Такий підхід дозволяє глибше зрозуміти динаміку взаємодії між політичними акторами в цифровому середовищі. Сучасний аналіз політичних процесів у цифрову епоху неминуче інтегрує знання з інформатики, соціології, економіки та управління. Такий міждисциплінарний підхід дозволяє створити більш повну картину політичних явищ, адже враховує як технологічні інновації, так і соціальні, економічні та організаційні фактори.

Цифрова епоха відкриває нові можливості для політологічних досліджень, але потребує адаптації методологічних підходів до швидкозмінних технологічних умов. Інтеграція кількісних та якісних методів дозволяє отримати більш комплексне розуміння політичних процесів у цифровому середовищі. Адаптація до цих змін є необхідною умовою для глибокого розуміння сучасних політичних процесів та забезпечення ефективного управління в умовах цифрової трансформації. Методи аналізу повинні швидко адаптуватися до змін у цифровому середовищі, що вимагає постійного оновлення теоретичних та практичних підходів.

Отже, сучасні напрями цифрової епохи в аналізі політичних процесів характеризуються інтеграцією інноваційних цифрових технологій із традиційними методами дослідження, міждисциплінарністю підходів, а також високим пріоритетом питань безпеки та етики. Ці напрями створюють нову парадигму в політичній науці, яка дозволяє більш глибоко та точно аналізувати сучасні політичні явища в умовах стрімких технологічних змін.

Список використаних джерел:

1. Кормич Л.І. (2022). Складові інституційно-правового механізму електронної демократії в сучасній Україні та їх значення для безпеки суспільства. *Європейський вибір України, розвиток науки та національна безпека в реаліях масштабної військової агресії та глобальних викликів XXI століття*: матеріали міжнародної науково-практичної конференції 17 червня 2022 р. Одеса. Т.1, с. 179–182. <https://hdl.handle.net/11300/19145>
2. Про схвалення Концепції розвитку електронної демократії в Україні та плану заходів щодо її реалізації: розпорядження КМУ від 8 листопада 2017 р. No 797-р. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/main/797-2017-p>
3. Хаустова, М.Г. (2022). Державна політика в умовах цифровізації суспільства: міжнародний досвід реалізації програм та стратегії цифровізації. *Аналітично-порівняльне правознавство*, 2. <https://doi.org/10.24144/2788-6018.2022.02.40>